

11/12/2025 / 4/3/2026 Solilene existence

Umělci*kyně
a umělecké
kolektivy

kurátorka
Petra Widžová

Mezinárodní
vystava
současného
umění

4 Pojd' ven!

6 Eva Jiříčka

Av avri! z.s.

Helush Yiraq

8 Katarina Ševčíč
9 a Gergely László

10 Efemér

12 Polina Khatsenka

Ramiro Wong¹³

14 Romana Hagyo
a Silke Maier-Gamauf

16 Slavs and Tatars

17 Družstvo Racek

Sounáležitost¹⁸
v postsoučasnosti

19 Tereza
Sýkorová

Výstava *Sdílené existence* se obrací k umění jako cestě ke hledání nových mezilidských vazeb a poznání skrze umělecká díla, která staví na sdílené zkušenosti či kolektivní praxi. Za jakých podmínek může být umění nástrojem pro kultivaci mezilidských vztahů, edukaci nebo katalyzátorem změn? Dohromady s nově vytvořenými i již realizovanými uměleckými díly, výstupy umělecko-výzkumných projektů českých a mezinárodních umělců*kyň, ohledává výstava to, co je pro nás „společné“.

Výstava se inspiruje myšlenkami francouzského kurátora a teoretika Nicolase Bourriauda, který ve svém textu *The New Relational Landscape: Toward a Poly-Subjecthood* přemýšlí o povaze současné ekonomiky, kterou podle něj drží při životě politika moci a zájem o neustálé vytváření zisku. Svou globální povahou, která v masivním měřítku využívá algoritmy a digitální technologie, přesahuje tento systém uchopitelná lidská měřítka a zcela se vzdaluje od skutečného lidského bytí. Individualita a sledování vlastních cílů je zde nad zájmy ostatních živých i neživých aktérů, se kterými přitom tvoříme jedno společenství s kompletními vztahy.

Možná je to právě kultura a umění, sdílení a společné prožitky, které nám mohou znovu pomoci obrátit pozornost k druhému člověku, ke skupině, k celku? Skrze vytváření situací pro fyzické setkávání, neformální vzdělávání, sdílení zkušeností a zážitků tak na výstavě sledujeme uměleckou kolektivní, participativní nebo angažovanou praxi, která směřuje k zviditelnění množství úhlů pohledu na různé společenské problémy a kulturní fenomény – od marginalizace různých skupin obyvatel přes přístup k veřejnému prostoru a základním potřebám až po otázky víry, identity a vztahu k prostředí. Pochopení této mnohosti úhlů pohledu se může stát cestou k vědomí světa, který přesahuje individualitu a je návratem k hlubšímu, empatičtějšímu prožívání našich sdílených existencí.

Umělci*kyňe a umělecké kolektivy: Pojd' ven!/ Av avri! z.s., Efemér, Eva Jiříčka, Helush Yiraq, Katarina Šević a Gergely László, Polina Khatsenka, Ramiro Wong, Romana Hagyo a Silke Maier-Gamauf, Slavs and Tatars, Družstvo Racek, Sounáležitost v postsoučasnosti, Tereza Sýkorová

The exhibition *Shared Existences* turns to art as a path toward searching for new interpersonal connections and forms of understanding through artworks grounded in shared experience or collective practice. Under what conditions can art become a tool for cultivating human relationships, for education, or a catalyst for change? Together with newly created, as well as already realised artworks, and with outputs of artistic–research projects by Czech and international artists, the exhibition examines what we hold in “common”.

The exhibition draws inspiration from the ideas of the French curator and theorist Nicolas Bourriaud, who in his text *The New Relational Landscape: Toward a Poly-Subjecthood* reflects on the nature of the contemporary economy, which, in his view, is sustained by power politics and a continuous drive for profit.

Through its global character, relying on algorithms and digital technologies on a massive scale, this system surpasses comprehensible human dimensions and distances itself from genuine human existence. Individuality and the pursuit of one's own goals overshadow the interests of other living and non-living actors, with whom we nevertheless form a single community with fully-fledged relationships.

Perhaps it is culture and art, sharing and collective experience, that can help redirect our attention back to the other person, to the group, to the whole?

By creating situations for physical encounters,

informal education, and the sharing of experiences,

the exhibition follows artistic practices that are collective,

participatory, or socially engaged, practices that aim to make visible the

variety of perspectives on different social issues and cultural phenomena - from the marginalisation

of various groups of citizens, to access to public space and basic needs, to questions of faith, identity,

and our relationship to the environment. Understanding this multiplicity of viewpoints may become

a path toward an awareness of a world that transcends individuality and marks a return to a deeper, more

empathetic experience of our shared existences.

Artists and artistic collectives: Pojd' ven!/ Av avri! z.s., Efemér, Eva Jiříčka, Helush Yiraq, Katarina Šević a Gergely László, Polina Khatsenka, Ramiro Wong, Romana Hagyo a Silke Maier-Gamauf, Slavs and Tatars, Družstvo Racek, Sounáležitost v postsoučasnosti, Tereza Sýkorová

Pojď ven! / Av avri

Who or what is the collective Pojď ven! / Av avri!?

Kdo nebo co je spolek Pojď ven! / Av avri!

Pojď ven! je proměnlivé dobrovolnické uskupení složené převážně z anarchistů, aktivistů, umělců, studujících oboru romistika a dětí ze severočeského sídliště Janov. Cesta do Janova začala v roce 2021, kdy tu zakladatelka spolku Bára B. strávila měsíc v rezidenci v sousedském domě Libuše. Výstupem z této rezidence byla publikace *Hoří chemička, něco si přej*, nahlížející na existenci vyloučených lokalit jako na symptom strukturálního rasismu a kriticky se vztahující nejen k postojům české společnosti vůči Romům, ale také k působení kulturních subjektů v místech, kde se jejich obyvatelé potýkají s nedostatkem na mnoha různých úrovních. Dalo by se říci, že v přenesené rovině bylo výstupem i založení spolku Pojď ven! / Av avri!.

Dnes je hlavní náplní spolku organizace táborů a volnočasových aktivit pro děti z vyloučených lokalit – převážně spolupracuje s několika rodinami na litvínovském sídlišti Janov a několika také v Brně. Náplň jednotlivých setkání vzniká většinou organicky, v závislosti na potřebách a požadavcích janovských dětí, které si hned od začátku jasně vymezily, že chtějí hlavně jezdit na výlety.

Pro spolek je mimo jiné důležité také podněcování imaginativního přístupu k životu i projevu sebe sama. Proto i tábory, které spolek organizuje, jsou většinou zaměřené tvůrčím směrem. Běžně se v jejich průběhu – kromě obvyklé táborové zábavy, jako jsou koupání a přebíhání po večerce ze stanu do stanu – věnují účastníci performativnímu umění – cirkusu, divadlu, kabaretu. Za důležité přitom organizátorstvo považují hlavně společný prožitek a nutnost spolupráce závěrečném celku, stejně jako poměrně velkou svobodu možností volby vyjadřovacích prostředků (zpěv, tanec, scénické nebo pohybové divadlo). Spolek na svých aktivitách spolupracuje především s jednotlivci a kolektivy, kteří se nebojí překračovat všemožné hranice a komfortní zóny. Právě v rámci letních táborů organizovaných spolkem mezi lety 2022–2025 vznikly na výstavě prezentované obrázky a fotografie. Následující pohádku napsala členka Av Avri party, Gabriela Gabčová.

Medailonek:

Gabriela Gabčová (2008) žije se svou matkou a sourozenci na litvínovském sídlišti Janov. Ve volném čase ráda píše, kreslí a tráví čas se svým dědou, který ji naučil základy romštiny. V nevolném čase chodí na brigády a pomáhá se starostí o domácnost. Dlouhodobě se účastní aktivit pořádaných kolektivem Pojď ven! / Av avri!*, její literární činnost je spolkem podporovaná, nicméně na něm zcela nezávislá. Gabriely tvorba poměrně přímo reflektuje velká témata, jakými jsou sociální vyloučení, láska a smrt, často používá žánr magického realismu. Texty mladé autorky byly již dříve publikovány v minizinu „*Příběhy o zlých a hodných, o psech, skřítcích a domu jménem Libuše*“, který vznikl pod vedením Cici Xihu v rámci projektu Podhoubí iniciativy tranzit.cz.

Pojď ven! is an ever-changing volunteer collective, composed mainly of anarchists, activists, artists, students of Romistics, and children from the North Bohemian housing estate of Janov. The engagement with Janov began in 2021, when the collective's founder, Bára B., spent a month in residence in the neighboring Libuše House. The output of this residency was the publication *Hoří chemička, něco si přej*, which looked at life in excluded localities as a symptom of structural racism and critically reflected not only on Czech society's attitudes toward Roma people but also on the role of cultural actors in areas where residents face multiple layers of deprivation. In a figurative sense, the founding of the collective Pojď ven! / Av avri! can also be seen as an outcome.

Today, the main activities of the collective are organizing camps and leisure activities for children from excluded localities - primarily working with several families in the Janov housing estate in Litvínov and a few in Brno. The content of these meetings usually develops organically, depending on the needs and requests of the Janov children, who clearly expressed from the beginning that they wanted mainly to go on trips.

For the collective, fostering an imaginative approach to life and self-expression is also important. Therefore, the camps organized by the collective are mostly creatively oriented. During these camps - besides typical camp activities such as swimming and running between tents after lights out - participants engage in performative arts, including circus, theater, and cabaret. The organizers consider the shared experience and the need to collaborate on the final project as the most important, alongside the freedom to choose modes of expression (singing, dancing, scenic or movement-based theater). The collective collaborates primarily with individuals and groups unafraid to cross boundaries and comfort zones. The images and photographs presented in the exhibition were produced during the summer camps organized by the collective between 2022 and 2025. The following fairy tale was written by a member of the Av Avri group, Gabriela Gabčová.

Profile:

Gabriela Gabčová (b. 2008) lives with her mother and siblings in the Janov housing estate in Litvínov. In her free time, she enjoys writing, drawing, and spending time with her grandfather, who taught her the basics of Romani. During non-leisure periods, she works part-time and helps with household duties. She has been a long-term participant in activities organized by the collective Pojď ven! / Av avri! Her literary work is supported by the collective but is entirely independent. Gabriela's writing reflects major themes such as social exclusion, love, and death, often using the genre of magical realism. Her texts have previously been published in the minizine „*Příběhy o zlých a hodných, o psech, skřítcích a domu jménem Libuše*“, created under the guidance of Cici Xihu as part of the Podhoubí project by the initiative tranzit.cz.

Čtyři svíčky – Gabriela Gabčová

Byla jednou jedna stařenka, která věštila ze svíčky. Jednou tam k ní, k věštkyni, přišel muž a chtěl vyvěštít budoucnost, protože se bál, že v budoucím životě bude sám a bez vlastní rodiny. Tak šel za ní a ptal se: „Paní věštkyně, prosím vyvěšti mi budoucnost, zaplatím ti, kolik budeš chtít, jen mi vyvěšti.“ A tak věštkyně zapálila čtyři svíce a začala věštit. Řekla mu, ať zavře oči a podá jí ruce. Šli přímo do jeho budoucnosti – jedna svíčka zhasla a jeden osud ukázala. Viděl, jak se seznamuje s dívkou a pak se dávají dohromady, jak ji žádá o ruku, a svíčka, která předtím zhasla, se zase rozhořela.

Pak druhá svíčka zhasla a on uviděl další budoucí příběh, jak jeho žena otěhotněla a pak jak rostou jeho a její děti. I druhá svíčka se zas rozpálila a další svíčka, třetí, zhasla a začal další příběh. Tentokrát to bylo o bohatství, měl velkou rodinu, ale málo peněz. Ale i tak tu rodinu uživil a postaral se. Třetí svíčka se rozsvítila a poslední svíčka, čtvrtá, zhasla a začal další příběh.

Celá jeho rodina onemocněla a nejvíc byla nemocná jeho žena. Doktor jí dával pár týdnů na přežití, a jeho to zlomilo. Bál se, že se nedokáže postarat o celou rodinu, nevěděl, co má dělat. Bál se, že když jeho žena zemře, bude ztracený a nedokáže se vyrovnat s její smrtí. Když to řekl svým dcerám, začaly plakat a bály se, že až matka odejde, budou chudé a slabé, nebudou se moct najíst ani napít, protože jejich otec se nedokáže postarat sám o devět dětí. Den co den viděly, jak se jejich matka trápí v bolesti a jak zanechá velkou bolest v srdci, a tak se také stalo. Zemřela ve spánku 2. 7. 1986, ve věku 27 let.

Vypršel čas – věštkyně už byla moc unavená a ten chlapec už nechtěl vědět, couse dál stane. Zaplatil věštkyni, poděkoval jí a odešel s pláčem domů. Po cestě domů potkal dívku, která též plakala. Chlapec si utřel slzy, šel k ní blíž a zeptal se: „Proč pláčeš, krásná dívko s hnědými vlasy?“

Dívka mu odpověděla: „Moje oči pláčou, protože jsem byla u věštkyně a vyvěštila mi ze čtyř svíček budoucnost. Věřila mi krásný život, ale potom mi vyvěštila, že zemřu a můj manžel se bude trápit, stejně jako moje čtyři dcery a mých pět synů. Proto pláču.“

A potom se dívka zeptala: „A proč ty pláčeš, krásný muži? Tvé oči jsou modré jako nebe a tvůj úsměv je jako andělský polibek.“

Chlapec se usmál a řekl jí to samé. Řekl jí, že se bál svojí budoucnosti a že se mu zdálo o té věštkyni, tak šel za ní a ona zapálila čtyři svíčky a přečetla mu budoucnost. Má krásnou budoucnost, dokud mu nezemře žena, potom zemře a zanechá mu čtyři dcery a pět synů. Oba dva se divili, že je to to stejné, a chlapec se zeptal dívky, jak se jmenuje a jaké má příjmení, a dívka odpověděla:

„Jmenuju se Renesme Buverová.“

A chlapec řekl: „To jsi ty, ta moje dívka z budoucnosti!“

A dívka se pak zeptala: „A jak se jmenuješ ty?“

„Emanuel Hanák.“

Dívka řekla: „To jsi ty, ten muž, který mě tak moc miloval!“

Chlapec se usmál a zeptal se dívky: „Nechceš se mnou jít na večeři?“

A ona řekla: „Tak jo a koupíš mi čokoládu?“

On se usmál a řekl: „Koupím ti klidně deset čokolád!“

Šli spolu po cestě a potkali věštkyni a ta jim řekla: „Vaše svíčka nezhasne! Vaše budoucnost se změnila, protože vaše láska je velká a silná. Budete žít krásný život, a když budete chtít zase někdy vyvěštít, víte, kam přijít. A až budete mít svatbu, tak mě pozvěte! Teď už musím jít.“

Chlapec s dívkou ji kousek vyprovodili po cestě a potom šli domů a žili šťastně až do konce.

Once upon a time, there was an old woman who could tell the future by reading candles. One day, a man came to her, wanting to know his future because he feared that in his life ahead he would be alone, without a family. He approached her and said: “Madam seer, please tell me my future. I will pay you whatever you ask, just tell me.” The seer lit four candles and began her reading. She told him to close his eyes and place his hands in hers. They went straight into his future – one candle went out, revealing a fate. He saw himself meeting a girl, falling in love, and asking her to marry him. Then the candle that had gone out flared up again.

The second candle went out, showing another part of his future, how his wife became pregnant, and they watched their children grow. The second candle lit up again. The third candle went out, and another story began. This time about wealth, he had a large family but little money. Still, he managed to care for them and provide for them. The third candle flared up again. Finally, the fourth candle went out, and a new story began.

In this story, his entire family fell ill, and his wife was the most seriously ill. The doctor gave her only a few weeks to live, and it broke him. He feared he could not care for the whole family and didn’t know what to do. He worried that if his wife died, he would be lost and unable to cope with her death. When he told this to his daughters, they began to cry, fearing that once their mother was gone, they would be poor and weak, unable even to eat or drink because their father could not manage nine children alone. Day by day, they saw their mother suffer in pain, leaving a deep sorrow in their hearts, and that is exactly what happened. She died in her sleep on July 2, 1986, at the age of 27.

Time ran out – the seer was too tired to continue, and the young man no longer wanted to know what would happen next. He paid the seer, thanked her, and left, crying, to go home. On the way, he met a girl who was also crying. He wiped his own tears, stepped closer, and asked:

The girl answered:

“My eyes are crying because I visited the seer, and she told me my future through four candles. She promised me a beautiful life, but then she foretold that I would die, and my husband would suffer, just like my four daughters and five sons. That is why I cry.”

Then the girl asked:

“And why are you crying, handsome man? Your eyes are blue like the sky, and your smile is like an angel’s kiss.”

The young man smiled and told her the same story. He explained that he had feared his future and had dreamt of the seer, so he went to her. She lit four candles and revealed his future: a beautiful life, until his wife became ill and died, leaving him with four daughters and five sons.

Both were surprised that their stories matched. The young man asked the girl her name, and she answered:

The young man asked the girl her name, and she answered: “My name is Renesme Buverová.”

He said:

“You are the girl from my future!”

The girl asked:

“And what is your name?”

“Emanuel Hanák.”

She said: “You are the man who loved me so deeply!”

Emanuel smiled and asked the girl: “Would you like to have dinner with me?”

She replied:

“Alright, but will you buy me chocolate?”

He smiled and said:

“I’ll buy you ten chocolates if you like!”

They walked together along the path and passed the seer, who said to them: “Your candle will not go out! Your future has changed because your love is strong and great. You will live a beautiful life, and if you ever want another reading, you know where to come. And when you have your wedding, invite me! But now, I must go.”

Emanuel and the girl accompanied her for a short distance, then went home, living happily ever after.

Eva Jiříčka

1. Co tě přivedlo k zájmu o mezigenerační sdílení a osoby, které bývají ve společnosti často přehlížené, například seniory? V čem vidíš potenciál těchto setkání pro umění i pro společnost?

Mezigenerační sdílení přišlo do mé práce přirozeně s vlastním mateřstvím, ale až po deseti letech praxe, kde jsem se v projektech soustředila na samotné stáří. Inspiruje mě kontrast v péči o různé generace a zamýšlím se nad prioritami naší společnosti. Zatímco čas dětí ve vzdělávacích institucích je pečlivě organizován a podporován rodiči i státem, investice doposlední fáze života jako by postrádaly smysl. Tento nepoměr je v rozporu se skutečností, že život probíhá „tady a teď“, a to v každém věku.

Umění pro mě slouží jako nástroj k hledání společného, sdílení zkušeností a rozdílných postojů. Poukazování na to, co se děje s námi. Nezaměřuji se záměrně na přehlíženou společnost, spíš bych řekla, že na něco, co je obyčejné nebo většinové ve společnosti. Vcítění se do vnímání druhých obohacuje, ale je potřeba být i kritický.

Zapojením té nejstarší generace směřuji k otázkám, jak se formuje společnost, co se v ní otiskuje, co je důležité v každodenních mezilidských vztazích, jaké jsou repetitivní vzorce, které často souvisejí s identitou a kulturou. Pokud nás to bude zajímat, tak můžeme něco měnit. Většinou se dotýkám konečnosti života, protože chci upozornit na důležitost stáří každého z nás. Připustit si, že se nás všechny křivky života týkají a mají potenciál nám odkrývat to, co nějak přehlízíme. Souvislosti, důsledky a podobně. Na poli vlastní rodiny nebo širší komunity, ve které se nacházíme. Řekla bych, že pro umění je důležité vidět, slyšet nebo jakkoliv vnímat autentický projev účastníků, neboť jejich postoje a projevy mimouměleckého estetického odrážejí naši kulturu a vyvolávají otázky o vlivu umění a potažmo jeho nedostatečném začlenění do vzdělávání.

2. Ve svých projektech často pracuješ s konkrétními institucemi a komunitami, jako jsou domovy pro seniory nebo konkrétní pracovní prostředí. Jakým způsobem si vybíráš prostředí, ve kterém se tvůj výzkum a tvorba odehrávají, a jakou roli v nich hraje důvěra mezi tebou a účastníky?

To, co ovlivňuje výběr, je často vnější výzva nebo situační souvislosti navazující na místo, kde žijí, či lidé, s nimiž spolupracuji. V rámci vlastního tématu, které přináším, pak hledám, s kým navázat rozhovory nebo workshopy, aby výzkum mohl vést k celistvějšímu pohledu společnosti. Do uměleckého myšlení se tak mohou promítnout další vrstvy či postoje zapojené skupiny. Podle lokality pak navážu kontakt s institucí – například pro účely této výstavy s blízkým domovem seniorů. Po letech praxe musím říci, že každá spolupráce má své individuální nastavení; nikdy neprobíhají

podobně. A právě ty odlišnosti mě zajímají, protože proces je již součástí výsledné práce. Participantů či spolutvůrců svými postoji ovlivňují celý proces – řekla bych, že pokaždé ho do určité míry změni. Tady se asi někde potvrzuje důvěra mezi námi.

Je důležité si uvědomit, že žádné instituce nejsou stejné, ani jejich provozovatelé, a už vůbec ne jejich jednotliví členové. Navázání kontaktu s institucemi trvá často déle, než předpokládám. Pokud se budu vztahovat k projektu, který vzniká s komunitou dětí, vím, že komunikace probíhá na několika úrovních: s institucí, s rodiči a pak se samotnými dětmi. Ve všech těchto článcích řetězce si nasloucháme, vysvětlujeme a vzájemně se ovlivňujeme. S každým projektem strávím hodně času, ať chci, nebo ne. Tento čas musí být kvalitní pro obě strany.

Zřídka se stává, že bych u postele seniorky byla jen hodinu nebo udělala jen jeden workshop, a víc se neukázala. Věřím, že kvalita vzájemných vztahů je klíčová. Ne vždy se můj přístup hodí. Často zapojené instituce od výtvarného umění očekávají něco jiného, než s čím přicházím. Právě proto je důležité otevírat otázky, co všechno může umění obnášet, čeho je součástí, a nebát se to institucím či participantům přiblížit. To, že se do těchto rolí vracím, je proto, že dostávám zpětnou vazbu, která mě pohání k tomu, že něco v mé práci dává smysl. Rozšíření pole působení i mimo galerii je pro mě stěžejní.

3. Ve tvém aktuálním díle pro výstavu *Sdílené existence* se zabýváš osobními předměty – věcmi, které si lidé uchovávají a které nesou emocionální i symbolickou hodnotu. Proč zrovna tento motiv, co pro tebe tyto objekty představují?

Zamýšlím se nad předměty, jejichž shromažďování a nekonečná výroba je pro lidstvo klíčová k udržení ekonomického koloběhu. Ten však podléhá hodnotám jako konkurence, dominance a expanze. Kdybychom se v ekonomickém myšlení prioritně dostali od hromadění předmětů k investicím do lidského kapitálu a blahobytu, přijetí hodnot jako spolupráce, empatie a sdílení by mohlo vést k méně destruktivním a více udržitelným výrobním a spotřebním vzorcům.

Tyto objekty pro mě představují vztahy, které nám předměty nebo věci kompenzují, doplňují. Jsou tím, čím nám mohou být společné, i přesto, že je vybral někdo jiný. O čem tedy vypovídají směrem k nám? Co nám reprezentují jejich jména? Jakou individuální a kolektivní paměť uplatňujeme, pokud nemůžeme použít estetické nebo funkční hodnocení? Hledáme pak mezi předměty navzájem vztahy.

Skrz předměty, kterými se obklopujeme, si budujeme vlastní paměť. Můžeme o ní kriticky přemýšlet? Z instalace slov jsou vytěsněny původní vztahy, příběhy, které za těmito věcmi stojí. Další slova v instalaci byla navozena participanty ve vztahu k věcem, které jsem vyzdvihla nad ostatní předměty, a ty pocházejí od seniorů. Instalace nabízí změněnou hodnotu věcí a narušení představy o tom, že je jedna dominantní verze příběhu, kterou divák musí dostat.

Rozhovor s Evou Jiříčkou
vedla Petra Widžová

Medailonek:

Eva Jiříčka se dlouhodobě zabývá tvorbou a realizací participativních, kolektivních děl s výraznými přesahy do sociálně angažované tvorby. Její díla oscilují mezi médii, ale mají často obdobný záměr: poznání myšlenkového, emocionálního světa vybraných skupin, ať už společensky marginalizovaných, nebo spojených s konkrétní lokalitou či profesí. V rámci imaginativních setkání, performancí nebo instalací otevírá divákovi prostory pro poznání světa a perspektiv těch druhých.

Její díla vytvářejí imaginativní cesty mezi uměleckou a neuměleckou komunitou, ve kterých je důležité sdílet navzájem vlastní zkušenosti, poznávat společnost a důležitost její rozmanitosti. Stejně tomu je i v díle vytvořeném pro výstavu *Sdílené existence*: Eva se v něm zaměřuje na poznání prostředí v domovech pro seniory, které dlouhodobě navštěvuje v rámci své umělecko-výzkumné praxe. Co si ve svém prostředí uchovávají senioři za objekty, jakou hodnotu jim přisuzují a proč? Jakou hodnotu jim naopak přisuzuje odlišná generace? Skrze instalaci pracující s autentickým textem, průhledy i nejasnosti nás umělkyně zve ke vstupu do myšlenkového světa emocionální hodnoty, vzpomínek a zároveň unikátního prostoru pro mezigenerační sdílení.

1. What led you to your interest in intergenerational sharing and people who are often overlooked in society, such as seniors? What potential do you see in these encounters for art and society?

Artist Profile: Eva Jiříčka has long been engaged in creating and realizing participatory, collective works with strong connections to socially engaged art. Her works move across media, yet often share a common aim: understanding the intellectual and emotional worlds of selected groups, whether socially marginalized or linked to a specific locality or profession. Through imaginative gatherings, performances, or installations, she opens up spaces for the audience to explore the world and perspectives of others.

Intergenerational sharing came naturally into my work with my own motherhood, but only after ten years of practice, during which I focused on old age in my projects. I am inspired by the contrast in caring for different generations and reflect on our society's priorities. While children's time in educational institutions is carefully organized and supported by both parents and the state, investment in the final stage of life seems almost meaningless. This imbalance contradicts the reality that life happens "here and now," at every age.

For me, art serves as a tool for seeking the common, for sharing experiences and differing perspectives. It points to what is happening to us. I don't deliberately focus on marginalized groups, I would rather say I focus on what is ordinary or predominant in society. Empathizing with the perceptions of others enriches us, but it is also necessary to be critical. Involving the oldest generation, I focus on questions such as how society is shaped, what leaves traces in it, what is important in everyday interpersonal relationships, and what repetitive patterns often relate to identity and culture. If we pay attention, we can begin to change something. I usually touch on the finitude of life because I want to highlight the importance of old age for each of us. Accepting that life's curves affect us all has the potential to reveal what we often overlook. Connections, consequences, and more.

Both within our own families and the broader communities we inhabit. For art, I would say it is important to see, hear, or otherwise perceive participants' authentic expressions, as their attitudes and expressions of non-artistic aesthetics reflect our culture and raise questions about the role of art and its often insufficient inclusion in education.

2. In your projects, you often work with specific institutions and communities, such as senior homes or particular workplaces. How do you choose the environment for your research and creation, and what role does trust between you and participants play?

What influences the choice is often an external challenge or situational context related to where I live or the people I work with.

Within my thematic focus, I then look for whom to approach for interviews or workshops so that the research can lead to a more holistic understanding of society. Through artistic thinking, additional layers or perspectives of the participating group can be reflected. Depending on the location, I establish contact with the institution — for example, for this exhibition, with a nearby senior home. After years of practice, I have to say that every collaboration has its unique setup; no two proceed in the same way. These differences interest me because the process is already part of the final work. Participants, or co-creators, influence the entire process with their attitudes — I would say they change it to some extent every time. Here, trust between us is gradually confirmed.

It is important to realize that no institution is the same, nor are their administrators, and certainly not the individual members. Establishing contact often takes longer than expected. If I refer to a project with a children's community, I know that communication occurs on multiple levels: with the institution, with parents, and with the children themselves. At all points in this chain, we listen, explain, and mutually influence each other. I spend a lot of time on each project, whether I want to or not. This time must be quality time for both sides. Rarely would I spend just an hour at senior's bedside or run a single workshop and never return. I believe that the quality of relationships is key. My approach does not always fit. Often, institutions engaged in visual arts expect something different from what I bring. That is why it is important to open questions about what art can encompass, of which it is part, and not be afraid to present it to Institutions or participants. Returning to these roles is fueled by the feedback I receive, which reassures me that my work makes sense. Expanding the field beyond the gallery is crucial for me.

3. In your current work for the exhibition Shared Existences, you focus on personal objects - things people keep that carry emotional and symbolic value. Why this motif, and what do these objects represent for you?

These objects, for me, represent relationships that items can compensate for or complement. They are what can be shared, even if chosen by someone else. What do they tell us about ourselves? What do their names represent? What individual and collective memory do we apply when aesthetic or functional judgment is unavailable? We then look for relationships among objects themselves.

Through the objects that we surround ourselves with, we build our own memory. Can we think about it critically? In the installation, words are extracted from the original relationships, the stories behind these objects.

Additional words in the installation were contributed by participants in relation to the objects I highlighted above others, and these came from seniors. The installation offers a shifted value of objects and disrupts the idea that there is a single dominant story that the viewer must receive.

I reflect on objects whose collection and endless production are key to humanity maintaining the economic cycle. Yet this cycle is subject to values like competition, dominance, and expansion. If, in economic thinking, we shifted from accumulation of objects to investments in human capital and wellbeing, embracing values such as collaboration, empathy, and sharing could lead to less destructive and more sustainable production and consumption patterns.

an interview with Eva Jiříčka
by Petra Widžová

Helush Yiraq

Helush Yiraq se dlouhodobě zabývá zviditelňováním zajímavých, zároveň však zcela nenápadných přírodních jevů, spojených s určitým místem, nejčastěji prostřednictvím performance. Detaily a vztahy v urbánním prostředí nebo přírodě sleduje v rámci uměleckého výzkumu a zviditelňuje nejčastěji skrze performance nebo participativní akce. Linie, dopady slunce, stíny nebo např. vzdušný vír v Londýně či seizmicky aktivní oblast Karvinska – zkoumání performativního potenciálu přírodních jevů a jejich schopnosti (spolu)tvořit umění je jejím dlouhodobým tématem, kterým se zabývá také v rámci doktorského studia na FUD UJEP.

Podobně tomu je i v projektu *Ticho*, vytvořeném pro výstavu *Sdílené existence*, kde autorka v rámci performance zkoumá fenomén sněhu z různých úhlů pohledu. V rámci performativních akcí v krajině se pokouší spolu s dalšími účastníky přiblížit se k živlu empaticky, co nejvíce se na něj napojit a porozumět mu. Jaké je umělecky pracovat se sněhem?

Staňte se součástí projektu *Ticho*, který proběhne na hřebeni Krušných hor během víkendu 17.–18. 1. 2026! Více informací najdete na stránkách Domu umění Ústí nad Labem.

helushyiraq.wixsite.com/artwork

1.

2.

3.

4.

Helush Yiraq has long focused on making visible intriguing yet entirely subtle natural phenomena connected to specific places, most often through performance. She observes details and relationships in urban or natural environments as part of her artistic research and most frequently reveals them through performances or participatory actions. Lines, sunlight patterns, shadows, or, for example, air vortices in London or the seismically active Karvina region - the exploration of the performative potential of natural phenomena and their ability to (co-)create art is a long-term theme, which she also pursues as part of her doctoral studies at the Faculty of Art and Design, UJEP.

The same approach is evident in the project *Silence*, created for the exhibition *Shared Existences*, in which the artist investigates the phenomenon of snow from multiple perspectives through performance. In landscape-based performative actions, she attempts, together with other participants, to approach the element empathetically, connect with it as fully as possible, and understand it. What is it like to work artistically with snow?

Become part of the *Silence* project, which will take place on the ridge of the Krušné hory during the weekend of 17-18 January, 2026! For more information, visit the website of the Ústí nad Labem House of Arts.

5.

helushyiraq.wixsite.com/artwork

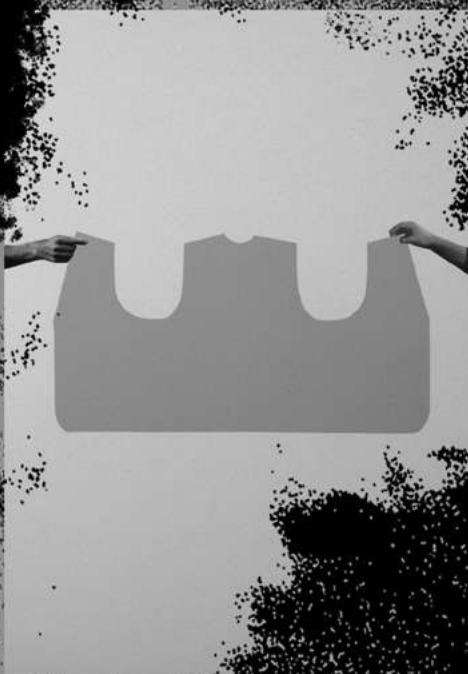
Foto / Photo: 1. Pavel Matela, 2. Ed Tadevosyan, 3. Helush Yiraq, 4. Eva Kořínková, 5. Foto Helush Yiraq

Katarina Šević a Gergely László

Výstava představuje projekt *The Curfew*, který byl realizován Katarinou Šević a Gergelym László jako kolektivní performance ve veřejném prostoru v Budapešti v roce 2017. Umělci se v rámci této akce zabývali možnostmi alternativních forem protestu – takových, které by pro kolemjdoucí působily nečekaně, a přitom vycházely ze staré tradice pouličního divadla, aby reflektovaly témata zneužívání moci, násilí a omezování svobody projevu.

The Curfew se tak stala jakousi pouliční hrou, znepokojivým spektaklem či manifestem. Účastníci – performeři oblečení do groteskních kostýmů, které narážely na najaté ozbrojené hlídky a bezpečnostní složky „dohlížející“ na pořádek v ulicích Maďarska – inscenovali příběh vrcholící idealizovanou vizí smíření či osvícení, v níž se agrese proměňuje v kolektivní výpověď pravdy.

Klíčovým prvkem performance byla kolektivní recitace textu maďarského básníka a spisovatele Krisztiána Peera a sborová kompozice hudebnice Dóry Halas, kterou účastníci přednášeli směrem do velkého vejčitého objektu sloužícího jako megafon. Toto trvale rezonující téma se ve výstavě *Sdílené existence* objevuje prostřednictvím videodokumentace performance, sborového doprovodu, modelu vejce, koláží a kostýmů použitých během akce.

Katarina Šević (Novi Sad) je umělkyně a designérka žijící v Berlíně. Její tvorba se rozvíjí napříč performancí, objekty, kostýmy a publikačními projekty.

Opakujícími se tématy v její práci jsou identita a její destabilizace, zažité konvence a sebeorganizace. Vystavuje mezinárodně a například iniciovala publikační a ediční projekt vzniklý v rámci *OFF Biennale Budapest pro documenta fifteen* v německém Kasselu. Byla rovněž spoluzakladatelkou uměleckých prostor DINAMO a IMPEX – Contemporary Art Provider v Budapešti.

Gergely László (Budapešť) je umělec a vysokoškolský pedagog, člen uměleckého kolektivu Tehnica Schweiz. Jeho projekty se zabývají specifickými podobami kolektivní paměti a často vycházejí z rozsáhlého archívního výzkumu a participativní práce. Založil a vedl Lumen Gallery a byl spoluzakladatelem IMPEX – Contemporary Art Provider v Budapešti.

The exhibition presents *The Curfew*, a project realized by Katarina Šević and Gergely László as a public-space collective performance in Budapest in 2017. Through this performance, the artists explored possibilities for alternative forms of protest—ones that would appear unexpected to passersby, yet rooted in the old tradition of street theatre, in order to address issues related to the abuse of power, violence, and restrictions on freedom of expression.

The Curfew thus became a kind of street play, a disturbing spectacle, or a manifesto. Its participants—performers dressed in grotesque costumes referencing the hired armed patrols and security forces “overseeing” public order in the streets of Hungary—enacted a story that culminated in an idealistic vision of reconciliation or enlightenment, in which aggression was transformed into a collective act of truth-telling.

A key element of the performance was the collective recitation of a text by the poet and writer Krisztián Peer, and a choral composition by musician Dóra Halas, which the participants chanted into a large egg-shaped object serving as a megaphone. This persistently resonant theme is presented in the exhibition *Shared Existences* through video documentation of the performance, its choir accompaniment, the egg model, collages, and costumes used during the event.

Katarina Šević (*Novi Sad*) is an artist and designer, based in Berlin. Her practice unfolds in performance, object-making, costumes, and publication projects. Recurring themes in her work include identity and its destabilization, challenging established conventions, and self-organization. She exhibits internationally and has, for instance, initiated a publication and editorial project produced as part of the *OFF Biennale Budapest*, and participated in *documenta fifteen* in Kassel, Germany. She was also a co-founder of the artist-run spaces DINAMO and IMPEX – Contemporary Art Provider in Budapest.

Gergely László (*Budapest*) is an artist and university lecturer, member of the artist collective Tehnica Schweiz. His projects explore specific constellations of collective memory and are often based on extensive archival research and participatory work. He founded and runs Lumen Gallery and was a co-founder of IMPEX – Contemporary Art Provider in Budapest.

Lucie Králíková (Efemér)

1.

2.

Lucie Králíková je umělkyní tvořící pod pseudonymem *Efemér* a zabývá se znovuožíváním tradic a rituálů pro současného urbánního člověka. Ve svojí praxi spojuje ekologickou udržitelnost, historický výzkum a důraz na lokální, nejen mezilidské vztahy. Její kolektivní nebo participativní díla mají nejčastěji efemérní, dočasnou charakteristiku - jsou to společné poutě krajinou, péče o zapomenuté relikty minulosti pojící se s kolektivní pamětí bývalých Sudet, hostiny propojující sousedství s ostatními hosty. Jsou to rituály proměněné pro současného člověka, rámce pro poznávání, seznamování se a zcitlivění vnímání spojitostí kolem nás.

Lucie si vybudovala širokou základnu příznivců v Česku i dalších evropských zemích a pro výstavu připravila zcela nové participativní dílo. Navazuje v něm na prastarou křesťanskou tradici Adventní novény, při níž se ještě dnes v několika vesnicích na Moravě (odkud Lucie pochází) přenáší socha Panny Marie nebo její symbol mezi domácnostmi v období od 15. do 24. prosince. Hostitel, k němuž je socha přinesena, pořádá pro ostatní setkání – gesto pohostinnosti, které připomíná událost hledání noclehu Marie a Josefa v městě Betlémě před narozením Ježíše Krista. Následující den se socha přenáší dál.

Pro Ústecký kraj Lucie tento rituál znovuiinterpretuje: projekt začne 15. prosince společným putováním temnou adventní a hostinou v prostoru Löblhof ve Staňkovicích a bude pokračovat postupným předáváním symbolu Panny Marie - květu růže mezi domácnostmi vybranými na základě open callu.

Na výstavě se poté představí fotografická dokumentace a poznámky účastníků, které zachycují průběh i atmosféru celé akce.

Lucie Králíková is an artist working under the pseudonym *Efemér* and is concerned with the revival of traditions and rituals for contemporary urban people. In her practice, she combines ecological sustainability, historical research and an emphasis on local, not just interpersonal, relationships. Her collective or participatory works most often have an ephemeral, temporary characteristic - they are joint pilgrimages through the landscape, care for forgotten relics of the past connected to the collective memory of the former Sudetenland, feasts connecting the neighborhood with other guests. They are rituals transformed for contemporary people, framework for learning, getting to know each other and sensitizing the perception of the connections around us.

Lucie has built a wide base of supporters in the Czech Republic and other European countries and has prepared a completely new participatory work for the exhibition. It follows the ancient Christian tradition of the novena, in which even today in several villages in Moravia (where Lucia comes from), a statue of the Virgin Mary or her symbol is carried between households between 15 and 24 December. The host to whom the statue is brought organizes a meeting for the others - a gesture of hospitality that recalls the event of Mary and Joseph's search for a place to sleep in the city of Bethlehem before the birth of Jesus Christ. The statue is carried on the following day.

For the Ústí nad Labem Region, Lucia reinterprets this ritual: the project will begin on 15 December with a joint journey through the dark Advent season and a feast in the Löblhof area in Staňkovice and will continue with the gradual passing of the symbol of the Virgin Mary - a rose flower - between households selected on the basis of an open call. The exhibition will then present photographic documentation and notes from the participants, which capture the course and atmosphere of the entire event.

3.

4.

1. Dům umění Ustí nad Labem zkráceně...

2. Schopnost vcítit se do zkušenosti někoho jiného

3 Strategie, již umění přináší, pozornost k tomu, co bývá přehlíženo.

4. Název spolku, který se věnuje volnočasovým aktivitám pro děti ze Severních Čech (Česky)

5. Doplně název knihy ...něco si přeji

6. Název berlínského uměleckého kolektivu, který se představuje na výstavě

7. Projekt Romany Hagyo a Silke Maier-Gamauf se zabývá genderem a...

8. Doplně název instalace umělkyně Poliny Khatsenka

9. Právo vyjádřit myšlenku bez strachu z omezení

10. Performance, která se odehrála v centru Budapešti

11. Tvar, který připomínala hlavní rekvizita ve výše zmíněné performanci v B. udapeši

12. Bytí ve světě, součást tématu, k němuž se vystava obrací skrze sdílené umělecké praxe

Polina Khatsenka

Polina Khatsenka je zvukovou umělkyní, která se zaměřuje na témata, jako jsou zvukové prostředí, akustická ekologie, koncentrovaný poslech, hledání identity a další. Často pracuje také v rámci kolektivu phonon~, v hudebním prostředí se pohybuje také jako DJka pod pseudonymem mudaki. Její doktorský umělecký výzkum je zaměřen na sonickou architekturu, kde se zvukem pracuje jako se stavebním a tvarovacím materiálem. S instalací často nakládá sochařským způsobem: zvuk je modelován, vrstven a umístován v prostoru podobně jako hmota, čímž vzniká specifická zvuková socha.

Projekt *Resonant Shelter* je koncipován jako ambisonická zvuková instalace, která v galerijním prostoru vytváří zvukové prostředí založené na regionálních pověstech a legendách z Krušných hor. Návštěvníci jsou zváni do prostředí, v němž se zvuk stává hlavním stavebním materiálem a v němž je prostor vnímán především sluchem a tělesnou zkušeností.

Autorka prostřednictvím terénního nahrávání hledá způsoby, jak se znovu napojit na místo, kde žije, a skrze naslouchání krajině se učí vyrovnávat se se současnými stavy zahlcení a nejistoty. Obrací se k mytologii jako způsobu sdílení a přežití ve světě, který se neustále proměňuje.

Tematickým východiskem je sbírka pověstí, kterou sestavil Jaroslav Achab Haidler. Tato kolekce zachycuje místní mýty, legendy a historické události přímo spjaté s krajinou, z níž vzešly. V instalaci slouží jako rámec pro sběr a zpracování terénních nahrávek z konkrétních lokalit v Sudetech, které jsou dále transformovány do prostorových kompozic. Zvuková vrstva tak propojuje akustickou stopu krajiny s její mytologickou a kulturní pamětí.

Projekt využívá koncept sonické architektury, v níž je zvuk chápán jako stavební a tvarovací materiál. Instalace je pojata sochařsky – zvuk je modelován, vrstven a umístován v prostoru podobně jako hmota, čímž vzniká specifická zvuková socha. Ambisonický formát umožňuje plastickou a dynamickou práci se zvukovým polem, otevírá posluchači různé úhly vnímání a umožňuje prožitek, který je nejen akustický, ale i fyzicky zakoušený.

Výsledkem je zvuková krajina spojující dokumentaci, fikci a performativitu. Instalace nemá pouze ilustrovat mytické příběhy, ale vytváří nový prostor zkušenosti – prostor, který lze obývat sluchem i tělem.

Polina Khatsenka is a sound artist focusing on topics such as soundscapes, acoustic ecology, concentrated listening, the search for identity, and more. She often works within the collective phonon~, and in the music scene she also performs as a DJ under the pseudonym mudaki. Her doctoral artistic research focuses on sonic architecture, in which she treats sound as a building and shaping material. In her installations, she often approaches sound in a sculptural way: it is modeled, layered, and placed in space like a physical mass, resulting in a distinctive sound sculpture.

Resonant Shelter The project *Resonant Shelter* is conceived as an ambisonic sound installation, which creates a sonic environment in the gallery space based on regional legends and folk tales from the Ore Mountains. Visitors are invited into an environment where sound becomes the primary building material and the space is perceived mainly through hearing and bodily experience. Through field recordings, the artist seeks ways to reconnect with the place where she lives and, by listening to the landscape, learns to cope with contemporary states of overload and uncertainty. She turns to mythology as a means of sharing and surviving in a constantly changing world.

The thematic basis is a collection of legends compiled by Jaroslav Achab Haidler. This collection captures local myths, legends, and historical events closely linked to the landscape from which they emerged. In the installation, it serves as a framework for collecting and processing field recordings from specific sites in the Sudetes, which are then transformed into spatial compositions. The sound layer thus connects the acoustic trace of the landscape with its mythological and cultural memory.

The project employs the concept of sonic architecture, where sound is understood as a building and shaping material. The installation is approached sculpturally—sound is modeled, layered, and placed in space like a physical mass, resulting in a distinctive sound sculpture. The ambisonic format allows for a plastic and dynamic treatment of the sound field, offering the listener multiple perspectives and an experience that is not only acoustic but also physically felt.

The result is a soundscape that unites documentation, fiction, and performativity. The installation does not merely illustrate mythical stories; it creates a new experiential space – one that can be inhabited through hearing and the body.

Ramiro Wong je umělec, který pracuje a žije mezi Vídní a Peru. Jeho tvorba je také s touto realitou úzce spjatá: ve své výzkumně orientované praxi vychází z vlastních zkušeností a přetváří je v univerzálně srozumitelná díla, která reflektují např. politiku útlaku, zneviditelňování nebo vlastní identitu. Často v rámci svých děl vytváří situace v podobě kolektivních performancí/hostin, které propojují účastníky pomocí jídla. To vnímá nejen jako způsob obživy, ale především jako významnou součást kulturní identity jednotlivých společenství a jako akt sdílení. Jakou roli hraje jídlo v rámci procesu migrace, jak může ilustrovat zpřetrhání kořenů a destabilizaci vlastní identity?

Pro výstavu *Sdílené existence* připravil Ramiro Wong performativní hostinu, která vychází z těchto principů a vytváří prostor pro propojení účastníků, sdílení hodnot spojených s vlastní kulturou a jídlem. Z pozůstatků a nádobí ze společné hostiny autor na místě vytvořil několik objektů, které odkazují k tématům migrace a vykořenění, zároveň v sobě ale dále uzavírají sdílený moment hostiny jako archiv nesoucí naši společnou paměť. Objekty jsou součástí pokračující série děl *Notes on Displacement* (2022–present).

Ramiro Wong

1.

2.

3.

Ramiro Wong is an artist who works and lives between Vienna and Peru. His practice is closely tied to this reality: in his research-oriented work, he draws from his own experiences and transforms them into universally understandable artworks that reflect, for example, politics of oppression, invisibilization, or personal identity. Often, he creates situations in the form of collective performances or feasts, which connect participants through food. He views food not only as a means of sustenance but primarily as a vital part of a community's cultural identity and as an act of sharing. How does food function in the migration process? How can it illustrate uprooting and the destabilization of one's own identity?

For the exhibition *Shared Existences*, Ramiro Wong prepared a performative feast based on these principles, creating a space for participants to connect and share values associated with their culture and food. From the leftovers and tableware of the shared feast, the artist created several objects on-site, referencing themes of migration and uprooting, while simultaneously preserving the shared moment of the feast as an archive embodying our collective memory. These objects are part of the ongoing series *Notes on Displacement* (2022–present).

Romana Hagyo a Silke Maier-Gamauf

1.

2.

Umělecké duo z Vídně pro výstavu *Sdílené existence* realizovalo umělecký výzkum přímo v Ústí nad Labem. Jejich projekt *Gender a prostorová organizace veřejného prostoru v Ústí nad Labem* se zaměřuje na mapování současného přístupu k veřejnému prostoru v kontextu rodové problematiky. Klade otázky, pro koho je veřejný prostor skutečně určen. Je opravdu společný? Kdo se v něm vlastně pohybuje a komu je naopak z různých důvodů, jako jsou genderové stereotypy, handicap nebo chudoba, nepřístupný nebo přístupný omezeně?

Umělecký výzkum uskutečněný v České republice navazuje na předchozí projekty autorek zkoumající vztah těla a rodových atributů, stereotypů spojených s místem bydliště či v městském prostoru (např. projekt *Test.Test.Liegen* realizovaný v ulicích Linze v roce 2021). V rámci svých uměleckých zásahů a performativních inscenací analyzují autorky tzv. prostorové uspořádání, které určuje, kdo a jak může prostor využívat. To je formováno nejen architekturou, ale i společenskými normami, reprezentacemi a způsoby vnímání. Tyto atributy a vztahy mezi nimi chápou umělkyně jako kulturně-politickou problematiku. Zkoumaly ji také při fotografických inscenacích na vybraných místech Ústí nad Labem, například v okolí Fakulty umění a designu na Klíši, v centru města (Krajský úřad Ústeckého kraje) nebo na Severní terase.

Ve fotografiích dále zkoumají přístupnost a možnosti využívání prostoru, které jsou určovány nejen genderem, ale také třídou, věkem, etnicitou, tělesností či sexuální orientací. Jejich práce volně navazuje na koncept „zranitelnosti a rezistence“ Judith Butler – umělkyně zkoumají, které prostory jsou přístupné či uzavřené různým skupinám a jak může umělecké jednání do těchto struktur vstupovat, zpochybňovat je a přepisovat, například performativním aktem vstupu do institucí v kostýmech připomínajících nebinární mytické bytosti.

Romana Hagyo a Silke Maier-Gamauf spolupracují od roku 2014. Jejich společnou práci chápou jako kulturně-politický projekt založený na sdílení nápadů, zdrojů a autorství.

V roce 2021 vydaly knihu *Über das Wohnen im Bilde sein*, za kterou získaly rakouskou cenu za vynikající výsledky a stipendium Johanny Dohnal. Romana Hagyo působila jako hostující profesorka na semináři *Gender a prostor na Akademii výtvarných umění ve Vídni*, Silke Maier-Gamauf pracuje jako umělkyně a kurátorka ve Vídni. Jejich práce jsou pravidelně prezentovány na mezinárodní scéně.

3.

4.

5.

The artistic duo from Vienna carried out an art-based research project directly in Ústí nad Labem for the exhibition *Shared Existences*. Their project, *Gender and the Spatial Organization of Public Space in Ústí nad Labem*, focuses on mapping contemporary approaches to public space through the lens of gender. It raises questions about who public space is truly for. Is it genuinely shared? Who moves freely within it, and who faces barriers due to factors such as gender stereotypes, disabilities, or poverty?

6.

The research in the Czech Republic builds on the artists' previous projects exploring the relationship between the body and gendered attributes, as well as stereotypes linked to place of residence or urban space (for example, the project *Test.Test.Liegen*, carried out on the streets of Linz in 2021). Through their artistic interventions and performative installations, the artists examine what they call the spatial arrangements that determine who can use a space and how.

These arrangements are shaped not only by architecture but also by social norms, representations, and modes of perception. The artists understand these attributes and relationships as a cultural-political issue.

They explored them through photographic installations in selected locations in Ústí nad Labem, such as the area around the Faculty of Art and Design on Klíše, the city center (Ústí nad Labem Regional Authority), and Severní terasa.

The photographs further investigate accessibility and possibilities for using space, determined not only by gender but also by class, age, ethnicity, physicality, and sexual orientation. Their work draws on Judith Butler's concept of "vulnerability and resistance"—examining which spaces are accessible or closed to different groups and how artistic action can enter, question, and rewrite these structures, for instance, through performative acts entering institutions in costumes resembling non-binary mythical beings.

Romana Hagyo and Silke Maier-Gamauf have collaborated since 2014. They view their joint practice as a cultural-political project based on sharing ideas, resources, and authorship.

In 2021, they published the book *Über das Wohnen im Bilde sein*, which earned them the Austrian Award for Outstanding Achievement and the Johanna Dohnal Fellowship. Romana Hagyo has served as a guest professor in the *Gender and Space* seminar at the Academy of Fine Arts in Vienna, while Silke Maier-Gamauf works as an artist and curator in Vienna. Their work is regularly presented on the international stage.

Slavs and Tatars

Slavs and Tatars je mezinárodně uznávaný umělecký kolektiv tvořící v Berlíně, nicméně v centru jeho děl a aktivit stojí prostor oblasti východně od bývalé Berlínské zdi a západně od Velké čínské zdi, známý jako Eurasie. Ve svých aktivitách, které zahrnují umělecká díla, přednášky, rezidenční program, publikační činnost a další, se kolektiv zabývá tématy, jako jsou náboženství, filozofie, jazyk nebo historie. Často přistupují k tématům, která se vymezeným prostorem prolínají s jistou dávkou ironie, vtipu nebo záměrného znevážení. Typická je pro ně práce s protiklady: každodenní zkušenosti jsou protkány komplikovanými dějinnými událostmi, objevuje se reflexe protikladů mezi Východem a Západem, elitní a populární kulturou, vytříbeným a lidovým, moderním a nemoderním aj. To vše se v jejich dílech proměňuje v plynulé škály významů, prostory nejasnosti a nečekané souvislosti skryté za současnou vizualitou jejich děl.

Srdečně zveme také na přednášku kolektivu Slavs and Tatars, která se uskuteční 4. 3. 2026 od 16:30 v aule č. 537, Fakulta umění a designu UJEP, Pasteurova 9.

slavsandtatars.com

1.

2.

Slavs and Tatars is an internationally recognized art collective based in Berlin. Their work focuses on the region between the former Berlin Wall in the west and the Great Wall of China in the east, known as Eurasia. Their activities, which include artworks, lectures, residencies, publications, and more, explore themes such as religion, philosophy, language, and history. They often approach overlapping topics with a dose of irony, humor, or playful irreverence. Their work is characterized by a play with contrasts: everyday experiences are interwoven with complex historical events, reflecting oppositions between East and West, elite and popular culture, refined and vernacular, modern and non-modern. In their work, these tensions transform into a fluid spectra of meanings, spaces of ambiguity, and unexpected connections hidden behind the contemporary visuality of their pieces.

For the exhibition *Shared Existences*, the collective created an installation *To Nobody and Two* that connects their longstanding interest in the 18th-century German philosopher Johann Georg Hamann — a “proto-postmodernist” — with a series of objects referencing reading as a civilizing and collective act. They reference Hamann’s paradoxical mix of theology, corporeality, and critique of rationalism with a quotation from their book *Kirchgängerbanger* displayed on the gallery wall. The metal objects are based on barriers, known in German as *Gitter*, used to control crowds, for example during demonstrations. The gallery-specific “reading bar” thus becomes a space for linguistic play connecting culture, faith, and the body’s physical presence. It also highlights the shift in reading practices over time — from a collective activity (especially for sacred texts) to an individual experience.

We warmly invite you to a lecture by Slavs and Tatars on 4 March, 2026, at 16:30 in Auditorium No. 537, Faculty of Arts and Design, UJEP, Pasteurova 9.

Družstvo Racek

Sociální družstvo Racek bylo založeno v roce 2022 za účelem záchrany historické vily Diana v Děčíně a vytvoření prostoru pro neziskovou formu nájemního bydlení. Kolektiv v současnosti organizuje také kulturní a edukační aktivity pro sousedství i širokou veřejnost a v České republice je jedním z nejznámějších příkladů komunitního bydlení vůbec. Jeho aktivity a vazby dalece přesahují hranice ČR, je členem sítě solidárního družstevního bydlení *Sdílené domy* a sítě MOBA, která sdružuje družstevní projekty bydlení ve východní Evropě.

V centru aktivit Družstva Racek stojí snaha o budování podpůrných vazeb v regionu a udržitelného způsobu života. Racek je tak kromě sítě družstevního bydlení členem také družstva zaměřeného na sdílení energetiky a komunitně podporovaného zemědělství (KPZ). V oblasti nesoukromého a neziskového typu vlastnictví nemovitosti se družstvo snaží o dlouhodobou osvětu organizuje workshopy, přednášky, prostřednictvím kterých zájemci sdílí konkrétní modely fungování. Komunitní bydlení je jednou z možností, jak v současné prohlubující se krizi bydlení najít smysluplnou alternativu, která může znamenat dostupné důstojné podmínky k životu i propojování komunitních, edukačních, kulturních a dalších aktivit. Družstvo Racek vstupuje do výstavy spolu se spolkem *Sdílené domy* a Iniciativou nájemníků a nájemnic formou workshopu zaměřeného na řešení současné krize bydlení, na který jste zváni i vy!

18. 2. Workshop: Jak z krize bydlení ven? Workshop se Sdílenými domy a Iniciativou nájemníků a nájemnic, Začátek od 17:30, vstup zdarma

The social Cooperative Racek was founded in 2022 with the aim of saving the historic Diana Villa in Děčín and creating a space for a non-profit form of rental housing. The collective currently also organizes cultural and educational activities for the neighborhood and the wider public, and it is one of the most well-known examples of community housing in the Czech Republic. Its activities and connections extend far beyond the Czech Republic, it is a member of the network of solidarity-based cooperative housing *Shared Houses* and the MOBA network, which brings together cooperative housing projects across Eastern Europe.

At the core of Cooperative Racek's activities is the effort to build supportive connections in the region and promote a sustainable way of life. In addition to being part of a cooperative housing network, Racek is also a member of cooperatives focused on energy sharing and community-supported agriculture (KPZ). In the area of non-private, non-profit property ownership, the cooperative works on long-term awareness-raising, organizing workshops and lectures where participants share concrete models of operation. Community housing offers a meaningful alternative in the context of the deepening housing crisis, providing both affordable, dignified living conditions and opportunities for connecting community, educational, cultural, and other activities. Cooperative Racek participates in the exhibition alongside *Shared Houses* and the Tenants' Initiative, with a workshop focused on addressing the current housing crisis, everyone is invited to join!

18 February Workshop: How to get out of the housing crisis? Workshop with Shared Houses and the Tenants Initiative, starting at 17:30, free admission

sdilenedomy.cz
iniciativanajemniku.cz
druzstvoracek.cz

Sounáležitost v postsoučasnosti

Jak se navzájem ovlivňují jednotliví aktéři – aktéři města, krajiny a nadnárodních korporací – a proměňují společnou infrastrukturu? Jaké vzájemné vztahy, kvalitu života i možnosti přežití tato infrastruktura umožňuje? Instalace balancuje mezi abstrakcí a konkrétností – mezi transakční analýzou každodenního detailu a spekulativní vizí možného soužití. Příběhy Ústí nad Labem se zde nerozvíjejí lineárně, ale jako síť.

Hana Kokšalová je multimediální umělkyně, performerka, organizátorka a režisérka působící v Ústí nad Labem. Studovala bakalářské studium v ateliéru Digitálních médií na FUD UJEP a magisterské studium v ateliéru environment na FaVU VUT. Ve své práci prolíná hranice mezi divadlem, tancem, vizuálním uměním a komunitní prací v (jevištních) performancích, instalacích, participativních happeninzích se specifickými skupinami a intervencích ve veřejném prostoru.

Štefan Pecko absolvoval v ateliéru Performance na FUD UJEP v Ústí nad Labem a v ateliéru Intermediální konfrontace na VŠUP v Praze, v současnosti studuje doktorské studium na FUD UJEP. Tvoří instalace, videa, performance i participativní projekty se zaměřením na interakci a prožitek okamžiku. V posledních letech se zamýšlí nad tématem umělecké ne-činnosti jako umělec v post-praxi, kdy se věnuje množství různých činností, které mohou a nemusí být uměním. Hledá odpovědi na otázky spojené s imaginací spravedlivější a ohleduplnější budoucnosti post-montánní krajiny Ústeckého kraje. V jeho výzkumu se zabývá otázkami spojenými s obětovanými zónami, politikou a poetikou umění nové imaginace v době planetárního kapitalistického extraktivismu.

Belonging in Postcontemporaneity

In Northern Bohemia, both human and non-human actors, through their bodies, shelters, and infrastructures, such as delivery services, storage facilities, transport networks, or underground passages, create an assemblage of relationships within this shared territory. The multi-layered ecosystem consists of a network of participants whose stories unfold in seemingly isolated perspectives, yet remain interdependent. The installation by the collective *Sounáležitost v postsoučasnosti* creates a poetic-analytical portrait of the landscape in motion through story fragments, and sonic and material traces.

How do the individual actors - the actors of the city, the landscape, and transnational corporations - influence one another and transform the shared infrastructure? What relationships, quality of life, and survival possibilities does this infrastructure allow? The installation balances between abstraction and concreteness - between transactional analysis of everyday detail and a speculative vision of possible coexistence. The stories of Ústí nad Labem do not unfold linearly but as a network.

Hana Kokšalová is a multimedia artist, performer, organizer, and director based in Ústí nad Labem. She studied for her bachelor's degree in the Digital Media studio at the Faculty of Arts and Design at Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem and her master's degree in the Environment studio at the Faculty of Fine Arts at Brno University of Technology. Her work blends the boundaries between theater, dance, visual arts, and community work in (stage) performances, installations, participatory happenings with specific groups, and interventions in public space.

Enge Klinkáčková graduated from the Object - Space - Action studio at the Faculty of Arts and Design, Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem. She creates objects, paintings, drawings, and performances. Her work reflects on the relationship between humans and more-than-human animals living in close proximity to each other in shared homes.

V severních Čechách nelidští a lidští aktéři skrze svá těla, úkryty i infrastruktury, jako jsou donáškové služby, úschovny, dopravní sítě nebo podzemní cesty, vytvářejí asambláž vztahů tohoto sdíleného území. Mnohohrstevnatý ekosystém je tvořen sítí účastníků, jejichž příběhy se odehrávají ve zdánlivě izolovaných perspektívách, přesto na sobě závislých. Instalace kolektivu *Sounáležitost v postsoučasnosti* vytváří prostřednictvím fragmentů příběhůzvukových i materiálních stop poeticko-analytický portrét krajiny v pohybu.

Enge Klinkáčková absolvovala v ateliéru Objekt - Prostor - Akce na FUD UJEP v Ústí nad Labem. Vytváří objekty, malby, kresby, performance. Ve své tvorbě reflektuje vztah mezi lidskými a více-než lidskými zvířaty žijícími ve vzájemné blízkosti společných domovů.

Štefan Pecko graduated from the Performance studio at the Faculty of Arts and Design, Jan Evangelista Purkyně University in Ústí nad Labem, and the Intermedia Confrontation studio at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague. He is currently pursuing doctoral studies at the Faculty of Arts and Design, Jan Evangelista Purkyně University. He creates installations, videos, performances, and participatory projects focusing on interaction and the experience of the moment. In recent years, he has been reflecting on the theme of artistic inactivity as an artist in post-practice, engaging in a variety of activities that may or may not be art. He seeks answers to questions related to imagining a more just and considerate future for the post-mining landscape of the Ústí nad Labem Region. His research deals with issues related to sacrificed zones, politics, and the poetics of new imagination in the era of planetary capitalist extractivism.

Tereza Sýkorová

Tereza Sýkorová je absolventkou Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze, kde vystudovala obor Intermédia. Ve své tvorbě se dlouhodobě věnuje zkoumání struktur světa jako vzájemně propojené a nehierarchické sítě. Klíčová témata její práce zahrnují vztah lidské civilizace k planetě Zemi. Tyto myšlenky vizuálně zpracovává prostřednictvím recyklovaných textilních materiálů a různých rukodělných technik, které propojuje s dalšími médii jako jsou zvuk, text, fotografie či malba. Na těchto principech staví také instalace

Nothing exists alone, která vznikla z recyklovaného textilu, pomocí intenzivního fyzického kontaktu s materiálem, - technikami, jako jsou upevňování, zamotávání, spojování.

Název instalace vychází z citátu americké spisovatelky a ekologické průkopnice Rachel Carson z její zásadní knihy *Tiché jaro*. Tento výrok – „Nic neexistuje samo o sobě“ – zdůrazňuje, že každé naše jednání ovlivňuje širší okolí. Tereza Sýkorová tuto myšlenku zhmotňuje v dílech, která nabývají často monumentálních rozměrů, prostorových instalací nebo v participativních akcích a workshopech. V těch kladě důraz na sdílenou práci, společnou kreativitu a vzájemné poznávání. Meditativní řemeslná tvorba zde vytváří prostor pro sdílení, navazování vztahů a sebereflexi.

Srdečně zveme na workshop s umělkyní, který proběhne 3. 3. od 17.00. Zaměřený bude na kolektivní tvorbu objektu z recyklovaného textilu. Vstup zdarma.

terezasykorova.cz

1.

2.

3.

4.

5.

Tereza Sýkorová is a graduate of the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague, where she studied Intermedia. Her work has long focused on exploring the structures of the world as interconnected and non-hierarchical networks. Key themes in her practice include the relationship between human civilization and the planet Earth. She visually explores these ideas through recycled textile materials and diverse handicraft techniques, which she combines with other media such as sound, text, photography, and painting. These principles also underpin her installation *Nothing Exists Alone*, created from recycled textiles through intensive physical engagement with the material, including fastening, twisting, and joining.

The title of the installation is inspired by a quote from American writer and ecological pioneer Rachel Carson in her seminal book *Silent Spring*. The statement – “Nothing exists alone” – emphasizes that every action we take affects the wider environment. Tereza Sýkorová brings this idea to life in works that often take monumental forms, including spatial installations or participatory projects and workshops. These works highlight shared labor, collective creativity, and mutual understanding. Meditative craft practices create a space for sharing, building relationships, and self-reflection.

We cordially invite you to a workshop with the artist, which will take place on 3 March from 17.00. It will focus on the collective creation of an object from recycled textiles. Free admission.

Dům umění
Ústí nad Labem
House of Arts

Klíšská 1101/129a
400 96

Vedle vysokoškolských kolejí,
zastávka Klíše Lázně

Otevírací doba
úterý / středa / čtvrtek 10—18
pátek / sobota 10—17

Informace o výstavě a doprovodném
programu se dozvíte na webu
Domu umění Ústí nad Labem
nebo e–mailem duul@ujep.cz

Next to the university dormitory,
The trolley/bus stop Klíše Lázně

Opening hours
Tue / Wed / Thu 10 a. m.–6. p. m.
Fri / Sat 10 a. m.–5 p. m.

For more information about
the exhibition and accommpanying program
visit www.duul.cz (CZ/EN)
or contact us via e-mail duul@ujep.cz

FB
IG

DumumeniUL
dum_umeni

Noviny vycházejí
u příležitosti výstavy

The newspaper is published
on the occasion of the exhibition

Redakce / Editorial team

Dominik Kobeda, Petra Widžová

Kurátorka / Curator

Petra Widžová

Texty / Texts

Petra Widžová

Překlad / Translation

Hanin Bekai

Korektury / Proofreading

Renata Novotná

Vedoucí produkce / Head of Production

Dominik Kobeda

Produkce / Production

Zuzana Doleželová, Markéta Müllerová

PR

Jan Čihák

Instalace / Installation

Jan C. Löbl, Jáchym Myslivec, Karim Tarakji, Tým DUÚL

Grafický design / Graphic design

Šimon Vlach, Erika Partilová

Tisk / Print

Jiří Bartoš – SLON, spol. s. r. o.

Náklad / Number of copies

300

Počet stran / Number of pages

20

Vydala Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v roce 2025

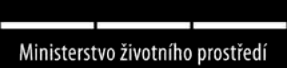
Published by the Faculty of Art and Designu at Jan Evengelista Purkyně University in Ústí nad Labem in 2025

Noviny jsou k rozebrání zdarma.

Newspapers are free to take.

Výstava je finančně podpořena

The exhibition is financially supported by

Projekt RUR
Region univerzitě, univerzita regionu,
reg. č. CZ.10.02.01/00/22_002/0000210.

Project RUR
Region University,
University of the Region

Mediální partneři

Media partners